

Вітрогон (скорочено)

Іван Нечуй-Левицький

Іван Нечуй-Левицький

Вітрогон (скорочено)

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Розповідь ведеться від першої особи – хлопчика Василька.

Коли все це сталося, Василькові було років 6-7. Його тато був тоді економом в одному селі. Економія стояла край села, а за нею був широкий вигін. Василько не мав з ким гратися: вдома була менша сестричка, але дуже вередлива та плаксива. Коли Василько зачіпав її чи штовхав, вона жалілася мамі, а та карала сина. Тож Василько тікав на вигін, де з хлопцями бігав напередим, грав у довгої лози, біг до річки, лазив у лозах, шукав пташині гнізда. Якось хлопці побачили на березі страшну гадюку і перелякалися. Від того часу вони вже не лазили в осоці. А мамі Василько не казав за гадюку, тільки сестру нею лякав.

Раз Василько з пастушками купалися у річці, а потім у калюжі під вербами пообмазувалися грязюкою. Діти стали чорні, як чорти. Згодом вони угледіли човен, повлазили в нього та давай стрибати з човна в воду. Василько хотів усіх здивувати, тому розігнався з берега, побіг по човні та плиг в воду з самісінького носа човна. Лише тоді він згадав, що не вміє добре плавати. Хлопець почав тонути, крикнув щосили. На щастя, якась молодиця прийшла на берег прати. Вона кинулася в воду, вхопила Василька за чуб і винесла на берег. Вдома хлопець нічого не сказав, але згодом молодиця про все розповіла мамі. Хлопець отримав добру прочуханку, а мама заборонила виходити з двору.

Вдома хлопець дер горобині гнізда, скинув палицею ластовине гніздо, але самому без хлопців було невесело. Тож якось ввечері Василько через садок втік з дому. Він дременув на вигін, та пастушків там вже не було. Хлопець побіг до царини, пастушків і там не було. Василько здогадався, що вони погнали ягнята на другий кінець вигону, під чагарник. Та й там їх не було. Він побіг шляхом попід високим житом, де саме бігла пташка – чубата посмітюха. За нею хлопець біг аж до невеличкого мосту, але там вона знялася з місця та й полетіла в жито.

Коло мосту було гарно та зелено. Василько кидав камінням в жаб, а потім загатив гребельку. Вода спинилась, стала й почала розливатися на зелені бережки. Хлопець зробив посеред гребельки спуст для лотоків і почав мріяти, як зробить тут млин. Згодом він пішов під міст, ліг на м'якій травиці та й не помітив, як заснув.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Він прокинувся уже на світанку. Спершу йому здавалося, що він лежить вдома на ліжку. А коли по мосту йшов якийсь чоловік і молився, Василько подумав, що це батько, бо той мав звичай голосно молитись вранці. Раптом по мосту застукали кінські копита, а за ними покотився віз. Василько скочив на ноги і нарешті зрозумів, де він. Було лячно, бо він згадав про гадюку, яку бачив колись на березі. Хлопець дременував на шлях, де саме йшов якийсь чоловік. Той налякався, почав тікати і кричати: "Чорт з-під містка!". Дядько наздогнав того чоловіка, що їхав возом, скочив у віз. Чоловіки поїхали, а Василько залишився сам. Він пішов шляхом, та потім здогадався, що йде не в село, а відходить від нього. Поміж житами він завернув до хат. Якось молодиця побачила його і теж налякалася. Вона дременула, а хлопчик побіг слідом. Вона вбігла в двір та й ускочила в сіни. З двору вискочили дві собаки і кинулись на Василька. Він з переляку вдерся на тин. З хати вийшла старенька бабуса, а через поріг виглянула й молодиця з острахом. Василько розповів бабусі, що він син економа. Бабуса прогнала собак і зняла його з тину. Молодиця зізналася, що подумала, ніби він русалка. Хлопчик розповів, що ночував під мостом. Баба взяла його за руку та й одвела додому.

Мама з плачем кинулася до Василька і розповіла, що цілу ніч ніхто не спав, порозсилали наймитів та наймичок шукати його. Всі вже думали, чи не втопився він часом, купаючись з хлопцями. Хлопець зрозумів, якого клопоту та жалю завдав матері та батькові. Мама подякувала бабі, дала їй хліб, а Василька тримала за руку і водила за собою. Він боявся, що тато винесе йому з пів клунка кислиць на снідання. Та батько був веселенький і тільки спитав, де син ночував. Мати і наймички розповіли, що під мостом чорти сидять вночі, водяться гадюки та жаби. Та Василько не боявся чортів, бо уявляв їх тоді, як чорних жуків з рогами, що душать курчат за шийку.

Пополаяв його батько за сніданням, посміявся і заборонив купатися в річці з пастушками й гуляти на вигоні. Хлопець відчував, що винен, та швидко про це забув, бо побачив у дворі голубів, а вони знесли яйця у кошіль.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу